

Zápis č. 20
z jednání Komise pro rodinu a sociální
záležitosti
Rady Olomouckého kraje
ze dne 17. 5. 2023

Přítomní členové:

Mgr. Radek Brázda - předseda
Bc. Jorga Formánková
Ing. Martin Jirotko
Václav Kepřt
Mgr. Eva Machová
Mgr. Jan Mochťák
Alena Pagáčová
Mgr. Martin Šmoldas, DiS.
Ing. Anna Taclová
Magdaléna Vaněčková
Bc. Stanislav Vaďura, MBA
Bc. Tomáš Weber

Omluvení členové:

Petr Turanec
Bc. Radka Pribilincová
Mgr. Jakub Navařík, Ph.D.
Bc. Radomír Kryl
Ing. Mojmír Sokol

Hosté:

Mgr. Ivo Slavotínek, 1 náměstek hejtmana
Olomouckého kraje
Mgr. Bc. Zbyněk Vočka, vedoucí Odboru
sociálních věcí KÚOK
Ing. Martina Bernátová, vedoucí Oddělení
financování sociálních služeb, Odbor
sociálních věcí KÚOK
Mgr. Pavel Podivínský, vedoucí Oddělení
sociálně-právní ochrany, Odbor sociálních
věcí KÚOK

Program:

1. Stanovení výše finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2023 dle pravidel Programu finanční podpory poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji – Podprogram č. 2.
2. Koncept rozvoje péče o osoby s duševním onemocněním v Olomouckém kraji v období 2023 – 2027.
3. Akční plán rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2024 (aktualizace sítě, projednávání nových žádostí o vstup do sítě poskytovatelů sociálních služeb).
4. Náměty, diskuse, různé.

Zápis:

Předseda komise: přivítal všechny přítomné členy komise, 1. náměstka hejtmána Mgr. Ivo Slavotínka a pracovníky Krajského úřadu Olomouckého kraje na dvacátém jednání. Seznámil přítomné s programem jednání. Žádný ze členů komise nenavrhl doplnění či změnu programu.

Hlasování: Pro: /11 proti: /0 zdržel se:/0

K projednávanému bodu bylo přijato usnesení komise UK-RS/20/1/2023

„K-RS ROK schvaluje program jednání Komise pro rodinu a sociální záležitosti ROK dne 17.05.2023.“

1. Stanovení výše finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2023 dle pravidel Programu finanční podpory poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji – Podprogram č. 2.

Mgr. Martina Bernátová: shrnula obsah materiálu - do Podprogramu č. 2 byly alokovány finanční prostředky ve výši 55 000 000 Kč. Oprávněnými žadateli v Podprogramu č. 2 jsou: příjemci dotace z Podprogramu č. 1, s výjimkou příspěvkových organizací nebo obcí; poskytovatelé sociálních služeb zařazených do sítě sociálních služeb definované AKČNÍM PLÁNEM na příslušný kalendářní rok financované prostřednictvím Programu podpory B, s výjimkou příspěvkových organizací nebo obcí. Ve lhůtě stanovené pro příjem žádostí (20. 03. 2023-17. 04. 2023) bylo podáno 42 žádostí. Žádost oprávněného žadatele Diakonie ČCE - středisko v Sobotíně, která byla na KÚOK doručena pouze prostřednictvím datové schránky dne 17. 04. 2023 v 9:35 hod., přičemž nebyla podána prostřednictvím systému RAP, byla pro nesplnění podmínek Podprogramu č. 2, vyloučena z dalšího projednávání. Do celkového počtu podaných žádostí není započtena. Celková výše požadavků na dotace činí 57 929 365

Kč, maximální možný požadavek ale činil 43 198 132 Kč, což je způsobeno tím, že některé subjekty podaly žádost o dotaci přesahující přípustnou hranici v souladu s Programem, Podprogramem č. 2. Podané žádosti byly po formální stránce zkontrolovány v souladu se schváleným Programem, Podprogramem č. 2. Podmínky vyhlášeného dotačního řízení dle Programu, Podprogramu č. 2, splnilo všech 42 řádně podaných žádostí poskytovatelů sociálních služeb pro 118 služeb. V letošním roce došlo k významnému snížení počtu subjektů (žadatelů), počtu sociálních služeb, na které je dotace požadována a rovněž výše požadavku na dotaci ve srovnání s rokem 2022 a rovněž s roky předcházejícími. Na tuto skutečnost měla zásadní vliv výše přiznané dotace ze státního rozpočtu (MPSV ČR) pro rok 2023, která byla pro Olomoucký kraj vyšší o cca 210 mil. Kč než v roce 2022. Celková výše dotace v rámci Podprogramu č. 2 je v souladu s Podprogramem č. 2, vypočtena a navržena ve výši: 24 858 400 Kč. Předkladatel navrhuje v tuto chvíli nevyčerpanou část alokovaných finančních prostředků ponechat v tomto podprogramu pro případnou reakci na nenadálé situace, které mohou v průběhu 2. pololetí roku 2023 nastat.

„K-RS ROK“ doporučuje Radě Olomouckého kraje:

- a) souhlasit s návrhem na poskytnutí dotace jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb zpracovaným v souladu s Podprogramem č. 2 Programu finanční podpory poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2023,**
- b) předložit Zastupitelstvu Olomouckého kraje návrh na poskytnutí dotace jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb zpracovaný v souladu s Podprogramem č. 2 Programu finanční podpory poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji pro rok 2023 k projednání.**

Hlasování: Pro: 12/ proti: /0 zdržel se: /0

K projednávanému bodu bylo přijato usnesení komise UK-RS/20/2/2023

2. Koncept rozvoje péče o osoby s duševním onemocněním v Olomouckém kraji v období 2023 – 2027

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: informoval, že se jedná o navazující materiál, kterým Olomoucký kraj reaguje na změny související s reformou psychiatrické péče. V roce 2017 Rada Olomouckého kraje přijala rámcový dokument „Koncept rozvoje péče o osoby s duševním onemocněním v Olomouckém kraji“. Tímto dokumentem se Olomoucký kraj ztotožnil s hlavními cíli Strategie reformy psychiatrické péče. Navazující dokument vzniká na odboru zdravotnictví a odbor sociálních věcí se na něm podílí za sociální oblast. Je to materiál, jehož zpracování a schválení nevyplývá z žádného právního předpisu. Olomoucký kraj dokumentem deklaruje, jakým způsobem chce postupovat v oblasti reformy psychiatrické péče. Jsme velmi limitováni zdravotnickou částí. Významnými stakeholdery v Olomouckém kraji jsou psychiatrické léčebny zřizované Ministerstvem zdravotnictví nebo soukromými subjekty. Olomoucký kraj nemá zřizovatelskou roli ani žádné prostředky k

vyjednávání s těmito organizacemi. Koncept je v tuto chvíli maximem možného. Dále zmínil nástup nového ředitele v Kroměřížské nemocnici, který se snaží o změny, ale přináší to řadu nevole ze stran zaměstnanců podobně jako tomu bylo v Psychiatrické léčebně Šternberk.

„K-RS ROK“ doporučuje Radě Olomouckého kraje:

- a) **Schválit Koncept rozvoje péče o osoby s duševním onemocněním v Olomouckém kraji v období 2023 – 2027.**

Hlasování: Pro: 12/ proti: /0 zdržel se: /0

K projednávanému bodu bylo přijato usnesení komise UK-RS/20/3/2023

3. Akční plán rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2024 (aktualizace sítě, projednávání nových žádostí o vstup do sítě poskytovatelů sociálních služeb).

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: jedná se o jeden ze stěžejních dokumentů, na který se váže žádost kraje o dotaci ze státního rozpočtu. Součástí tohoto materiálu je předkládán návrh na aktualizaci sítě na rok 2024 v části vstupu nových služeb do sítě.

Mgr. Valerie Navrátilová: žádosti o vstup do sítě mohli poskytovatelé podávat do 28. 2. 2023. Bylo podáno celkem 20 žádostí o zařazení nových sociálních služeb do sítě a 1 žádost o vyřazení sociální služby ze sítě. Podkladem pro aktualizaci sítě jsou dle POSTUPU řádně podané žádosti oprávněných žadatelů, včetně doložení povinných příloh. Formálním hodnocením prošly všechny žádosti. Žádosti jsou posuzovány v rámci struktur střednědobého plánování (pracovní skupiny, které hodnotí parametr dostupnosti a kvality a dále Realizačně manažerský tým). Součástí parametru potřebnosti je i vyjádření příslušného ORP. Maximální možný počet bodů, které může žadatel získat, je 76. Minimum, kterého musí žadatel dosáhnout, je 47 bodů. Kritéria jsou seskupena do čtyř základních parametrů (potřebnosti, dostupnosti, nákladovosti a kvality), přičemž žadatel musí v rámci konkrétního parametru dosáhnout nejméně polovičního počtu bodů, aby byl parametr posouzen jako splněný. V případě, že žadatel dosáhne minimálního počtu bodů a zároveň nesplní jeden či více parametrů, služba není doporučena k zařazení do sítě. Na základě tohoto posouzení bylo navrženo 12 žádostí k zařazení do sítě, 6 žádostí k nezařazení a 2 žádosti k částečnému zařazení a 1 žádost nebyla akceptována k vyřazení.

Ing. Martin Jirotko: upozornil na střet zájmů v tomto projednávaném bodě.

K-RS ROK“ doporučuje Radě Olomouckého kraje:

- a) **souhlasit s modelací sítě sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2024,**
b) **souhlasit s Akčním plánem rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2024 včetně sítě sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2024,**

- c) *souhlasit s podáním žádosti o poskytnutí účelově určené dotace ze státního rozpočtu na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb na rok 2024 a výhledu na následující dva rozpočtové roky v souladu s Akčním plánem,*
- d) *předložit k projednání Zastupitelstvu Olomouckého kraje Akční plán rozvoje sociálních služeb na rok 2024 včetně sítě sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2024 a podání žádosti o poskytnutí účelově určené dotace ze státního rozpočtu na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb na rok 2024 včetně výhledu na následující dva rozpočtové roky v souladu s Akčním plánem.*

Hlasování: Pro: 12/ proti: /0 zdržel se :/0

K projednávanému bodu bylo přijato usnesení komise UK-RS/20/4/2023

2. Náměty, diskuse, různé.

Václav Kepřt: vznesl dotaz, zda se zvažuje větší zásah nebo, zda je opatření ke kontrole čerpání PnP a zda jsou k této problematice informace ze sociální komise Asociace krajů.

Mgr. Ivo Slavotínek: OK nemá informaci o žádné aktuální diskusi k této problematice. MPSV zatím v této věci nediskutuje ani není nijak medializována. V rámci Sociální komise Asociace krajů se o PnP diskutovalo opakovaně, a to ve vazbě na „ufinancovatelnost“ neinvestičních výdajů sociálních služeb. Všichni máme zájem na tom, aby péče zůstala v přirozeném prostředí, ale tímto systémem dochází k velkému úniku financí. V současné době využívají některé domácnosti PnP jako zdroj příjmu. V diskuzi je rovněž velké lobbing Národní rady osob se zdravotním postižením. Ze strany ministra sociálních věcí mohla být mediální informace. Myšlenka duální výplata PnP. Komodita = sociální služba.

Václav Kepřt: zmínil, že Nečasova vláda navrhovala konkrétní opatření, ale nebyla politická vůle, bylo to v roce 2008.

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: mediálním prostorem proběhl návrh 5. stupně individualizovaného PnP. K dispozici na webu <https://patystupen.cz/>. K dispozici je celá řada diskuzí. Dále informoval o probíhajícím vypořádání připomínek k malé novele zákona o sociálních službách. Velká novela se zatím nikam neposunula.

Mgr. Pavel Podivínský: informoval o akci, která proběhla dne 14. 5. 2023 v ZOO Olomouc s názvem Den rodin v ZOO Olomouc, dále dne 20. 5. 2023 se koná akce Běh pro paměť národa společně s akcí Den rodin. Akce je realizována ve spolupráci Statutárního města Olomouc a Olomouckého kraje. Současně Olomoucký kraj připravuje akci Den pro rodiny vlastní i náhradní, která proběhne dne 10. 9. 2023 na hradě Helfštýn. Jedná se o akci na podporu tématu náhradního rodičovství, zejména pěstounské péče a pěstounské péče na přechodnou dobu, kdy se na akci podílejí také organizace doprovázející pěstounské rodiny.

Předseda komise p. Brázda: vyzval náměstka Mgr. Ivo Slavotínka, aby poskytl aktuální informace ze sociální oblasti.

Mgr. Ivo Slavotínek: informoval o podpoře poskytovatelů sociálních služeb ITI Olomoucká aglomerace, kde má kraj roli konzultačního partnera. ITI - podkapitola IROP, se nevyvíjí podle původních předpokladů. Ze strany OK dochází k moderované sektorové dohodě poskytovatelů z NNO. Společná shoda alokace 150 milionů Kč. Společnou shodou se vytypovala oblast boje proti sociálnímu vyloučení a reforma psychiatrické péče. Projekty od 3 do 37 milionů Kč, celá řada prospěšných projektů, které by pomohly snížit riziko sociálnímu vyloučení, bezdomovectví, chudoby. Bohužel administrátor rozšířil záběr i jiným směrem. OK poskytl maximální součinnost, nabídl i bezúročné půjčky na financování nákladů projektů. Např. projekt Prostějovské charity: Práce s bezdomovci.

V tuto chvíli se OK snaží uplatnit připravené investiční projekty v Národním plánu obnovy (NPO) - výstavba pavilonu v Domově pro seniory Červenka, který je určen pro osoby s neurodegenerativními chorobami, zpětné vykoupení nemovitosti Domov sester, v areálu PO Centrum sociálních služeb Prostějov. Třetím projektem je rekonstrukce stacionáře Domino, který spadá pod organizaci Klíč - centrum sociálních služeb, na Selském náměstí. V současné době se řeší nepředvídatelnost podmínek výzev, které se mění i ve výzvách již vyhlášených, např. materiálně technický standart. Dále se řeší projekty do ESF.

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: - připravovaná legislativa od 1. ledna 2024: změna zákona o zdravotních službách, sociálních službách a o veřejném zdravotním pojištění. Tato novela by měla, mimo jiné, zrušit kontraktní povinnost zdravotních pojišťoven s poskytovateli sociálních služeb. Zdravotní pojišťovny tak budou uzavírat smlouvy s poskytovateli služeb péče na základě svého uvážení. MPSV tuto právní úpravu odůvodňuje jako podmínku pro čerpání peněz z NPO. Bohužel stakeholderi tvrdí, že je to riziko. MPSV a MZ chtějí právní úpravu prosadit, Opakovaně se řeší na úrovni MPSV i Asociace krajů.

Mgr. Ivo Slavotínek: informoval o stanovení klíčových parametrů u terénních služeb pro seniory. Probíhají debaty s poskytovateli sociálních služeb na téma stanovení standardu klíčových parametrů terénních sociálních služeb, tak jako v jiných krajích, kde již jsou činnosti služeb nově nastaveny. Jedná se o strukturovaný dialog, klíčové kontury by měly být stejné pro všechny, kteří mají přístup k veřejnému financování. Jde zejména o nastavení provozní doby, rozšíření cílových skupin a zprostředkování některých úkonů komerční službou (v případě, že je v místě dostupná) - ve velkých městech není problém, problémem jsou strukturálně ohrožená území, kde trh nefunguje, tam úkony zajistí terénní služba. Smyslem je rozvázat ruce terénním službám, aby se mohly věnovat přímé péči u klienta, která plní nezastupitelnou roli. Přináší to i větší společenskou prestiž tohoto povolání. Tímto krokem rovněž dojde k navýšení příjmů, budou se poskytovat nákladnější úkony péče. Hlavním cílem je umožnit lidem zůstat doma, odlehčit pobytovým sociálním službám, uvolnit prostředky na péči.

Václav Kepřt: krátce okomentoval praxi Institutu sociální práce, narazili na problém ve Zlínském kraji, i jejich metodici se zúčastnili metodických podpor, dostávali rady v rozporu s platnou legislativou. V první řadě je třeba se podívat na potřebu klienta, projekt je nastavený na velké pečovatelské služby, ne na odlehlý terén. Tohle téma je stále k diskuzi a je potřeba si rozmyslet některé změny, některé návrhy se mohou jevit jako nebezpečné.

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: vítáme i oponentskou diskuzi. Cíle změny jsou jasné - připravit sociální služby na to, abychom umožnili lidem setrvat co nejdéle doma v přirozeném prostředí. V řadě otázek by pomohla změna legislativy, a to v dané souvislosti především sloučení pečovatelské služby a osobní asistence (a terénní odlehčovací služby) do jednoho ruhu službu, nedefinování služby prostřednictvím cílových skupin, ale prostřednictvím řešených nepříznivých sociálních situací. Záměr sloučení služeb však napadá Národní rada osob se zdravotním postižením. Z jednání s poskytovateli vyplývá, že řada poskytovatelů má již provozní dobu rozšířenou, avšak jsou i poskytovatelé, kteří poskytují péči bez víkendů a svátků a pouze do 15.30, což je to problematické pro zajištění dostupnosti. Při nastavování změn nebudeme v rozporu s žádným právním předpisem. Jsme si vědomi i toho, že bude nezbytné rozšiřovat i počty jednotek.

Mgr. Ivo Slavotínek: počítáme s přechodným obdobím 2 let. Poskytovatelé, kteří nejsou připraveni, budou mít dostatek času. V současné době posouvají terénní služby při zhoršeném zdravotním stavu klienta do pobytových služeb, pokud by byla dostupná péče, může se jeho odchod posunout o 2 až 3 roky. Vytváří se umělý tlak na pobytové sociální služby, přitom je možnost využití terénních služeb.

Václav Kepřt: upozornil na problém, Charity mají teritorium přes 4 kraje, rozdílné pojetí přímé práce, někde není započítána práce sociálních pracovníků, ale úvazky jsou započítány, nesmyslná opatření znamenají více škody než užítu, kreativita krajů ve výkladu, 14 různých výkladů.

Mgr. Ivo Slavotínek: ve více krajích již tento systém používají a nechali si automaticky schválit v politických reprezentacích, u nás proběhne diskuze, a pokud bude relevantní námitka, bude se s tím pracovat.

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: demografický vývoj je neúprosný, i když budeme stavět pobytové kapacity, nebudeme schopni uspokojit poptávku po pobytových službách.

Mgr. Eva Machová: naši žadatelé v domově pro seniory by rádi zůstali v přirozeném prostředí, ale není pro ně dostupná terénní sociální služba, liší se dle okresů. Někdy je realita je i taková, že mají senioři doma tzv. „vězení“, pečovatelka přijde pouze 1x za den a rodina až večer.

Předseda komise p. Brázda: vznesl dotaz na průběh legislativního procesu týkajícího se profesního zákona.

Mgr. Bc. Zbyněk Vočka: v letošním roce vzniklo 7 pracovních skupin, které se budou zabývat oblastmi právními úpravami, není shoda, o čem by zákon měl být. Zda o sociálních pracovnících nebo komplexní úprava, která by měla upravovat všechna povolání.

Mgr. Eva Machová: vznesla dotaz, zda bude další výjezdní komise.

Následovala debata o výběru zařízení, kde by mohlo výjezdní jednání komise proběhnout.

tajemnice komise Mgr. Hemžská: zaslala všem členům harmonogram jednání na 2 pololetí 2023. Navrhla, že v srpnu by mohlo být výjezdní jednání, bude se projednávat Akční plán rodinné politiky. Výjezdní zasedání bude připraveno.

Předseda komise p. Brázda: poděkoval za setkání a rozloučil se s přítomnými.

V Olomouci dne 17.05.2023

.....
Mgr. Radek Brázda
předseda komise

Přílohy:

Příloha č. 1 – prezenční listina.